

KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET
Postboks 8112 DEP
0032 OSLO
Att.Elisabeth Taugbøl

Høringssvar - Rapport fra arbeidsgruppe som har utredet Sametingets rettslige rammevilkår

Arkivverket viser til høringsbrev mottatt 12.05.2025 om rapporten fra arbeidsgruppen som har utredet Sametingets rettslige rammevilkår.

Dato

28.10.2025

Vår ref.

2025/7209

Deres ref.

22/7946

Saksbehandler

Helena Ingegerd Eriksson
seniorrådgiver

Våre hovedsynspunkter

1. Dokumentasjonen som skapes av Sametinget, må fortsatt sikres gjennom arkivlova.
2. Arkivverket støtter at arkivlova skal gjelde for Sametinget uansett organisasjonsform.
3. For å sikre legitimitet, tillit og helhetlig dokumentasjon om samiske forhold må Sametingets arkiver bevares og sikres i samiske miljøer. Sámi Arkiiva - Samisk arkiv har et nasjonalt ansvar for dette.

PB 4013 Ullevål Stadion
0806 Oslo

postmottak@arkivverket.no
48 05 56 66

Org. nr.

961181399

1. Sametingets dokumentasjon må sikres gjennom arkivlovens rammer

Sametinget har siden etableringen produsert omfattende dokumentasjon i form av vedtak, utredninger, budsjetter, høringssvar og korrespondanse. Dette materialet er en vesentlig kilde til kunnskap om politiske prosesser, rettighetsutvikling og forvaltning av samiske forhold. Regulering av dokumentasjon gjennom arkivlova bidrar til at viktige deler av samfunnets felles hukommelse sikres og tilgjengeliggjøres.

Arkivlova gir en tydelig rettslig ramme for å sikre bevaring, ordning og tilgjengeliggjøring av Sametingets dokumentasjon. Den sikrer også at dokumentasjonen kan brukes både til samtidige formål, som innsyn, kontroll og demokratisk deltakelse, og til fremtidige formål som forskning, kunnskapsutvikling og kulturarv.

2. Arkivverket støtter at arkivloven skal gjelde for Sametinget uansett organisasjonsform

Sametinget er i dag en del av staten som rettssubjekt. Det innebærer at Sametinget er et offentlig organ underlagt arkivlova, jf. arkivlova § 5. Det samme vil følge av den nye arkivlova som trer i kraft 01.01.2026, jf. denne lovs § 3 første ledd bokstav a.

Arkivverket

Vi har merket oss at arbeidsgruppen mener arkivlova bør gjelde i begge modeller. Etter modell 1, hvor Sametinget etableres som eget rettssubjekt, er det foreslått å lovfeste at arkivlova gjelder for Sametinget, jf. forslaget til ny § 2-6 første ledd. Arkivverket er positive til at arkivlova skal gjelde for Sametinget ved en eventuell etablering som eget rettssubjekt. Vi legger til grunn at en slik lovfesting innebærer at arkivlova gjelder på tilsvarende måte som om Sametinget var en del av staten. Det vil si at reglene om tilsyn, mulighet til å gi pålegg mv. gjelder fullt ut.

Etter modell 2, hvor Sametinget fortsatt skal anses som en del av staten, er det foreslått å lovfeste at arkivlova gjelder for Sametinget, jf. forslaget til ny § 2-3 første ledd. Dette følger allerede av arkivlova § 5. Arkivverket mener imidlertid at forslaget kan bidra til å tydeliggjøre gjeldende rett og forhindre usikkerhet knyttet til arkivlovas virkeområde. Vi er derfor positive til forslaget.

3. For å sikre helhetlig dokumentasjon om samiske forhold må Sametingets arkiver bevares, og Samisk arkiv har et nasjonalt ansvar for å gjøre dette materialet tilgjengelig

Dokumentasjon skapt av Sametinget utgjør en sentral kilde til kunnskap om samiske forhold. Arkivverket vil derfor understreke betydningen av at denne dokumentasjonen sikres gjennom arkivlova.

Sámi arkiiva - Samisk arkiv - er en del av Arkivverket og har et nasjonalt ansvar for å ta vare på samisk dokumentasjon. Samtidig arbeider Sámi Arkiiva – Samisk Arkiv med utgangspunkt i et urfolksperspektiv, herunder også i innsamlingen av privatarkiver og annen dokumentasjon om samisk språk, tradisjonell kunnskap og samfunnsliv. Dette innebærer et særskilt ansvar for å ta vare på Sametingets dokumentasjon.

Økt tilgang til samisk arkivmateriale er en vesentlig forutsetning for å kunne spre kunnskap om samisk språk, historie og samfunnsliv. Gjennom utviklingen av Ájmon-Aajmojne-Áimmuin, bevaringsplanen for samiske privatarkiv, sikres et systematisk og forutsigbart bevaringsarbeid. Sámi Arkiiva – Samisk Arkiv anser det som viktig at samisk arkivmateriale ivaretas og tilgjengeliggjøres i et allsamisk grenseoverskridende perspektiv. Sámi Arkiiva – Samisk Arkiv legger til grunn å ha dialog med Sametinget og relevante aktører om dette.

Om Arkivverket

Arkivverket er Norges øverste arkivmyndighet. Vårt samfunnsoppdrag er å bidra til effektiv dokumentasjonsforvaltning, samt å sikre, bevare og gjøre tilgjengelig et bredt og allsidig utvalg av samfunnets arkiver.

Med hilsen Arkivverket